

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

I. Przedmiotem oceniania są wiadomości, umiejętności oraz postawa ucznia na lekcjach języka polskiego, a zwłaszcza:

1. Wypowiedzi ustne na zadany temat.
2. Prace pisemne, sprawdzające opanowanie wiadomości i umiejętności w różnej formie (wypracowanie, sprawdzian wiadomości, sprawdzian wiedzy o języku, test sprawdzający umiejętność czytania ze zrozumieniem, analiza i interpretacja utworu itp.)
3. Pisemne prace domowe.
4. Praca ucznia na lekcji (udział w dyskusji, recytacje, aktywność itp.)
5. Wykonywanie zadań domowych w różnej formie (notatka, samodzielna interpretacja tekstu, przygotowanie/wyszukanie utworów lub ich fragmentów na zadany temat, projekt, prezentacja itp.)
6. Samodzielne wykonywanie przez ucznia dodatkowych zadań (prezentacje wyszukanych i opracowanych materiałów źródłowych, referaty itp.)
7. Kartkówki sprawdzające wiadomości z trzech ostatnich tematów lekcyjnych.
8. Sprawdziany znajomości treści lektur.
9. Sposób prowadzenia zeszytu (samodzielność, kompletność notatek, estetyka).

Podstawą do klasyfikacji śródrocznej i rocznej jest uzyskanie co najmniej pięciu ocen częściowych z różnych rodzajów aktywności. Ocena roczna uwzględnia ocenę śródroczną. Uczeń, który w wyznaczonym terminie nie poprawił oceny niedostatecznej otrzymanej na koniec I półrocza, nie może uzyskać pozytywnej oceny na koniec roku szkolnego. Ocena śródroczna i roczna nie są średnią arytmetyczną ocen częściowych. Oceny częściowe mają różną wagę. Najbardziej znaczące wskazują na poziom opanowania najważniejszych umiejętności przedmiotowych, czyli tworzenia dłuższych samodzielnych wypowiedzi pisanych i mówionych, dotyczących odczytywania tekstów kultury.

II. Kryteria oceniania prac pisemnych w formie wypracowania:

1. Prace ocenia się w oparciu o kryteria zawarte w aktualnym Informatorze o egzaminie maturalnym z języka polskiego, opublikowanym przez Centralną Komisję Egzaminacyjną.
2. Prace nieczytelne lub trudne do odczytania zostaną ocenione oceną niedostateczną, jeśli uczeń nie posiada aktualnej opinii o dostosowaniu wymagań do stwierdzonych dysfunkcji.
3. Praca musi mieć objętość minimum 400 słów na poziomie podstawowym i 500 słów na poziomie rozszerzonym. Prace krótsze nie będą oceniane za styl, język i zapis.
4. Prace niesamodzielne (przepisane w całości lub częściowo z opracowań lub internetu) oraz napisane nie na temat ocenione zostają oceną niedostateczną, nawet gdy ich styl, język i zapis są poprawne.

III. Ujednolicony sposób oceniania wszystkich form prac pisemnych uczniów (prac klasowych, sprawdzianów, testów):

0-39% pkt	- niedostateczna
40-54% pkt	- dopuszczająca
55-69% pkt	- dostateczna
70-84% pkt	- dobra
85-99% pkt	- bardzo dobra
100% pkt	- celująca

IV. Szczegółowe kryteria oceniania dłuższej wypowiedzi ustnej (omówienie):

ocena	poziom		
	merytoryczny	strukturalny	językowy
celujący	jak na ocenę bdb oraz: - dążenie do erudycyjności wypowiedzi - wyjście poza treści programowe - cytowanie, przytaczanie, powoływanie się na sądy i opinie autorytetów	jak na ocenę bdb oraz: - oryginalna forma, funkcjonalna wobec tematu (np. z elementami happeningu)	jak na ocenę bdb
bardzo dobry	- zagadnienie omówione w sposób pełny, pogłębiony - uczeń zna, dobrze rozumie i obszernie przedstawia materiał (fakty, pojęcia, utwory, zagadnienia...) w ścisłym związku z tematem - wykorzystanie kontekstów - samodzielne kojarzenie faktów i informacji, wyciąganie wniosków - ocenianie, wartościowanie - poprawnie budowane argumenty, odnoszone do omawianych tekstów kultury	- przemyślana kompozycja wypowiedzi - wyraźnie zaznaczony punkt wyjścia i rozwijanie myśli w logiczny, konsekwentny sposób - przejrzystość i czytelność wyводу - zamknięcie wypowiedzi wnioskami - próby nadania wypowiedzi oryginalnej formy, funkcjonalnej wobec tematu	- uczeń przestrzega zasad poprawności języka mówionego w zakresie wymowy, fleksji leksyki, frazeologii i składni - przestrzega zasad etykiety językowej - posługuje się bogatym słownictwem, stosowanie terminologii właściwej dla omawianego zagadnienia

dobry	<ul style="list-style-type: none"> - temat omówiony w sposób wyczerpujący, wykorzystane ważne wiadomości - przedstawianie tekstów w sposób problemowy - materiał rzeczowy dobrane trafnie, interpretowany i komentowany prawidłowo - uzasadnianie sądów i stwierdzeń na podstawie utworów literackich i innych tekstów kultury - prezentowane zagadnienia (fakty, teksty, postacie itp.) mają ścisły związek z tematem - w wypowiedzi pojawiają się poprawnie zbudowane argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiedź zorganizowana, z wyraźnie zaznaczonym wstępem (punktem wyjścia, tezą itp.) i uporządkowanym rozwinięciem - widoczne dążenie do porządkowania i scalania informacji 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiedź w miarę płynna i komunikatywna - styl poprawny, zgodny z sytuacją komunikacyjną - język na ogół zgodny z normą polszczyzny mówionej (przeważnie poprawny w zakresie wymowy, fleksji, leksyki, frazeologii) - zróżnicowane słownictwo, stosowanie terminologii związanej z zagadnieniem - uczeń stara się przestrzegać etykiety językowej i stosuje środki językowe typowe dla określonej formy wypowiedzi ustnej (np. przemawianie, przekonywanie, zwracanie się do rozmówcy) - stosowanie środków językowych podkreślających własne sądy i opinie - sygnalizowanie przytaczania zdań (opinii, sądów) cudzych
dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń w większości zna, rozumie i przedstawia informacje związane z tematem - prawidłowo lokalizuje utwory i postacie - wyjaśnia terminy i pojęcia w sposób odtwórczy, lecz własnymi słowami - podejmuje próbę interpretowania omawianych tekstów kultury - stara się uzasadniać własne sądy i opinie - stwierdzenia odnosi do konkretnych utworów - popełnia drobne błędy, odchodzi od tematu 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiedź krótka, ale zawierająca kluczowe dla zagadnienia informacje - wypowiedź na ogół uporządkowana - uczeń stara się zachować logiczną kolejność przedstawiania wiadomości 	<ul style="list-style-type: none"> - styl na ogół poprawny, adekwatny do sytuacji komunikacyjnej, dopuszczalne błędy - niezbyt bogate, ale wystarczające słownictwo - dopuszczalne błędy językowe: składniowe, frazeologiczne - posługiwanie się terminologią niezbędną do omówienia tematu

dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń przedstawia podstawowe informacje (zagadnienia, utwory, postaci, terminy) - wyjaśnia pojęcia w sposób odtwórczy i niepełny - potrafi przedstawić temat przynajmniej w 40% - dopuszczalne błędy rzeczowe i odchodzenie od tematu 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiedź krótka, fragmentaryczna - uczeń przedstawia fakty, postaci, teksty itp. W dowolnej, często przypadkowej kolejności, jednak w sposób niezakłócający zrozumiałość wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń stara się mówić polszczyzną oficjalną - stara się zachować styl adekwatny do sytuacji komunikacyjnej - dopuszczalne błędy językowe w stopniu niezakłócającym komunikatywności wypowiedzi - słownictwo ubogie
----------------------	--	---	---

V. Zasady obowiązujące na lekcjach języka polskiego:

1. Uczeń ma obowiązek przygotowywania się do każdej lekcji i uzupełniania braku wiadomości, spowodowanego nieobecnością w szkole.
2. Uczeń ma obowiązek posiadać podręcznik i zeszyt przedmiotowy i przynosić je na lekcje, gdyż ich brak uniemożliwia prowadzenie zajęć. Podczas omawiania lektury, zamiast podręcznika przynosi się ją.
3. Trzy razy w półroczu uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny. Nie dotyczy to zapowiedzianych wcześniej prac klasowych, sprawdzianów odnotowanych w dzienniku oraz znajomości zadanych lektur. Zgłoszenia nieprzygotowania należy dokonać przed rozpoczęciem lekcji (podczas wchodzenia do klasy).
4. Aktywny udział w lekcji premiowany jest „+” (plusem) – zgromadzone pięć plusów sumuje się w ocenę bardzo dobrą. Za brak pracy na lekcji, nieprowadzenie notatek, brak aktywności prowadzonych na lekcjach formach zajęć, nieznaną treść lektury lub materiału już zrealizowanego uczeń otrzymuje „-“ (minus) – zgromadzone pięć minusów skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.
5. Ocena na koniec półrocza i koniec roku szkolnego nie jest średnią ocen cząstkowych. Waga ocen jest różna. W czasie półrocza uczeń otrzymuje oceny za:
 - a. odpowiedzi ustne (z wagą 2),
 - b. kartkówki z zakresu trzech ostatnich tematów lekcyjnych (z wagą 2),
 - c. sprawdziany ze znajomości lektury/tzw. treściówki (z wagą 2),
 - d. prace klasowe w postaci wypracowania (z wagą 3),
 - e. testy sprawdzające umiejętność czytania ze zrozumieniem (z wagą 3),
 - f. sprawdziany z większej partii materiału – np. po omówieniu danej epoki (z wagą 3),
 - g. zadania domowe w różnej formie (z wagą 1),
 - h. aktywność (z wagą 1),
 - i. recytację (z wagą 1),
 - j. zeszyt (staranność oraz kompletność notatek (z wagą 1).
6. Prace klasowe i sprawdziany z większej partii materiału zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem i odnotowane w dzienniku. Rozpoczęcie pracy nad nową lekturą zapowiadane jest także z odpowiednim wyprzedzeniem. Czas na napisanie pracy domowej w formie wypracowania wynosi tydzień.
7. Klasówki i sprawdziany są obowiązkowe. Jeśli z przyczyn losowych uczeń nie mógł ich napisać, musi zrobić to w terminie najwyżej dwóch tygodni od powrotu do szkoły, w czasie wolnym od zajęć. Termin należy ustalić z nauczycielem.

8. Poprawa sprawdzianów jest dobrowolna. Oceny można poprawić w terminie najwyżej dwóch tygodni po oddaniu sprawdzianu przez nauczyciela, w czasie wolnym od zajęć. Termin zostanie ustalony z nauczycielem, równocześnie dla wszystkich osób poprawiających ocenę.
9. Nie przewiduje się możliwości poprawy odpowiedzi ustnej, wypracowania klasowego, kartkówki i czytania ze zrozumieniem.
10. Nieprzeczytanie lektury lub nieodrobienie pracy domowej w wyznaczonym terminie traktowane jest jak nieprzygotowanie do lekcji bez możliwości zgłoszenia nieprzygotowania i skutkuje oceną niedostateczną.
11. Uczniowie oszukujący, podpowiadający, ściągający w czasie sprawdzianów i odpowiedzi karani są oceną niedostateczną bez możliwości jej poprawy.
12. W przypadku usprawiedliwionej dłuższej nieobecności uczeń ma obowiązek uzyskać ocenę z omawianego materiału. Termin (w czasie nie dłuższym niż trzy tygodnie od powrotu do szkoły) i formę zaliczenia należy ustalić indywidualnie z nauczycielem.
13. Nie przewiduje się pod koniec półrocza lub roku szkolnego sprawdzianu zaliczeniowego.
14. Jeśli na koniec I półrocza uczeń otrzymał ocenę niedostateczną, powinien ją poprawić w ustalonym z nauczycielem terminie na początku II półrocza. Sposób poprawy oraz zakres materiału określa nauczyciel. Uczeń, który nie poprawił śródrocznej oceny niedostatecznej, nie otrzymuje pozytywnej oceny rocznej.

VI. Tryb i warunki podwyższenia oceny rocznej:

Zgodnie z zapisem art. 44b ust. 6 pkt 6 ustawy z dnia 7 lutego 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2020 r. poz. 1327 oraz z 2021 r. poz. 4 i 1237 z późn. zm.) i §22 ust. 9 Statutu Szkoły:

1. Pełnoletni uczeń (lub rodzice/opiekunowie ucznia) w terminie dwóch dni od daty przedstawienia proponowanej rocznej oceny z języka polskiego ma prawo złożyć do nauczyciela umotywowany wniosek o podwyższenie tej oceny.
2. We wniosku musi być określona ocena, o jaką ubiega się uczeń oraz uzasadnienie prośby.
3. Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen częściowych jest równa ocenie, o którą się ubiega, lub jest od niej wyższa.
4. O uzyskanie wyższej niż przewidywana oceny rocznej może ubiegać się uczeń, spełniający wszystkie poniższe warunki:
 - a. jego frekwencja na zajęciach z języka polskiego nie jest niższa niż 90% w ciągu całego roku szkolnego (z wyjątkiem usprawiedliwionej nieobecności, trwającej co najmniej dwa tygodnie, wynikającej z długotrwałej choroby lub innej ważnej przyczyny – informacja musi być potwierdzona przez wychowawcę);
 - b. ma oceny ze wszystkich przewidzianych w przedmiotowym systemie oceniania form sprawdzianów, prac klasowych, kartkówek;
 - c. korzystał w czasie trwania roku szkolnego z możliwości poprawienia oceny w terminie dwóch tygodni od jej wystawienia;
 - d. nie ma nieusprawiedliwionych nieobecności na zajęciach z języka polskiego (zgodnie ze Statutem Szkoły usprawiedliwić nieobecność może rodzic/opiekun w terminie do 1 tygodnia);
 - e. posiada własny zeszyt, z kompletem wymaganych przez nauczyciela notatek i wykonanymi wszystkimi zadaniami domowymi;

- f. prezentuje pozytywną postawę ucznia i stosunek do obowiązków szkolnych.
- 5. W przypadku niespełnienia któregośkolwiek z warunków wymienionych w punkcie 4 wniosek zostaje odrzucony, a wychowawca lub nauczyciel polonista podaje przyczynę jego odrzucenia.
- 6. Decyzja o pozytywnym lub negatywnym rozpatrzeniu wniosku zostaje wydana w ciągu dwóch dni od jego złożenia.
- 7. Po otrzymaniu informacji o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, najpóźniej po trzech dniach uczeń przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela sprawdzianu.
- 8. Sprawdzian:
 - a. przeprowadzony jest w formie pisemnej;
 - b. obejmuje zakres materiału z całego roku szkolnego;
 - c. stopień trudności zadań odpowiada wymaganiom edukacyjnym na ocenę, o którą ubiega się uczeń;
 - d. poprawa oceny rocznej lub końcowej następuje w przypadku zaliczenia sprawdzianu na ocenę, o którą ubiega się uczeń.
- 9. Ostateczna ocena roczna lub końcowa nie może być niższa od oceny proponowanej.
- 10. Sprawdzian, oceniony zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania, zostaje dołączony do dokumentacji nauczyciela.
- 11. Jeżeli uczeń nie przystąpi do sprawdzianu w wyznaczonym terminie, traci prawo do ubiegania się o podwyższenie oceny.